

Placený povinný výtisk

Eva Lachmanová
Knihovna Národního muzea

Historie akvizice KNM

- 1818: knihovna založena společně s Vlasteneckým muzeem v Čechách
- program a směrnice vypracoval Josef Dobrovský
- od počátku se knihovna profilovala jako národní

Hlavní úkoly akvizice

- od počátku dvojí funkce:
  - vytvořit bohemikální konzervační sbírku
  - shromažďovat odbornou literaturu z oborů pěstovaných muzeem

Před povinným výtiskem

Literatura byla získávána:

- původně z darů zakladatelů muzea, mecenášů a z darů některých nakladatelů
- od r. 1854 pražské policejní ředitelství na základě příkazu c.a k.zemského gubernia předává větší část svých povinných (cenzurních) výtisků
- po r. 1945 konfiskace některých knihoven

Povinný výtisk

- 1947 přidělen KNM povinný výtisk:
  - plynulý přísun literatury
  - problémy pouze s umístěním a zpracováním
- 1996:
  - odebrán PV pro neperiodické publikace
  - ponechán PV pro periodika
  - přidělena roční dotace od MK ČR jako náhrada za PV – tzv. PPV „placený povinný výtisk“ (nyní ve výši 750.000,- Kč)

Nákup běžně distribuované knižní produkce pro PPV

- Kamenná knihkupectví
  - přesný výběr „s knihou v ruce“
- Elektronické knižní obchody
  - rychlý a pružný nákup
  - výběr pouze na základě dostupných údajů, tj. „bez knihy v ruce“ ..... méně přesný

Hlavní dodavatelé pro PPV

Nákupy v r. 2008

dodavatel	počet nákupů v roce	cena celkem v Kč	cena celkem v %
KOSMAS	10	188.601	25%
ACADEMIA	6	243.917	33%
OSTATNÍ	177	317.482	42%
celkem	193	750 000,00	100%

Ostatní knižní produkce

- Nákupy na základě informací oznámených prostřednictvím
  - Knižních novinek (elektronicky)
  - individuálně vydavatelem (elektronicky, běžnou poštou)
  - formou zveřejňování nových přírůstků knihoven (elektronicky)

„Nevyžádaný povinný výtisk“

- vydavatel neví, že knihovna nemá právo PV
- vydavatel si plete PV s oznamovací povinností
- vydavatel úmyslně knihu daruje

- řešení:
  - pokud titul odpovídá akvizičnímu profilu, knihovna si jej ponechá

  - pokud neodpovídá akvizičnímu profilu knihovny, knihovna vykořisťuje ukončení dodávek

Problémy PPV

.... jakožto náhrady za povinný výtisk:

hlavním problémem je nemožnost zajistit systematickou akviziční činnost dle sběrného programu a v úplnosti

Potřeby PPV

- kvalifikovaný akviziční pracovník na plný úvazek
- úplná dostupnost informací o vydávaných publikacích
- dostačující finanční zajištění

Závěr - východiska

- Jak skloubit potřebu s reálnou možností?
  - kumulovat objednávky v optimálních cyklech
  - dohodnout osobním jednáním s knihkupci kamenných obchodů výhodné podmínky (nejen slevy, ale též připojení na internet či další relativní pohodlí)
  - najít si pouze několik obchodů vyhovujících nejlépe požadavkům nákupu
  - najít si na nákupech cokoli příjemného 😊

.... výzva pro distributory?

- na trhu chybí univerzální velký dodavatel produkce ČR
  - VYUŽIJE NĚKDO TÉTO MOŽNOSTI?

Eva Lachmanová
Knihovna Národního muzea
eva_lachmanova @ nm.cz
www.nm.cz